

SIKKERHETSDATABLAD

RATIONAL Grill-rens for RATIONAL CleanJet® og manuell rengøring

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 22.08.2000

Revisjonsdato 22.01.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn RATIONAL Grill-rens for RATIONAL CleanJet® og manuell rengøring

Artikkelnr. 9006.0153

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Bruk av stoffet/ tilberedning : Alkalisk rensmiddel

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Rational Norge As

Besøksadresse Frysjaveien 33 B

Postadresse Pb.24, Kjelsås, 0411 OSLO

Postnr. 0884

Poststed OSLO

Land NORGE

Telefon +47 22 70 10 10

Telefaks +47 22 70 10 29

E-post post@rational.no

Hjemmeside http://www.rational.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen:22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC C; R35

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS] Met. Corr. 1; H290
Skin Corr 1A; H314

Stoffets/blandingens farlige egenskaper Etseskader må behandles umiddelbart, ellers kan det oppstå sår som har vanskelig for å gro.

Tilleggsinformasjon om klassifisering Klassifiseringssystem:
Klassifiseringen tilsvarende aktuelle EF-lister, men er supplementert med

informasjoner fra faglitteratur og bedriftsinformasjoner.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	kaliumhydroksid:2,5 - 10 %
Signalord	Fare
Faresetninger	H290 Kan være etsende for metaller. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P103 Les etiketten før bruk. P260 Ikke pust inn tåke/damp/sprøytetåke. P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsøteklær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P301+P330+P331 VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning. P405 Oppbevares innelåst.
Annen merkeinformasjon (CLP)	Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB Ikke brukbar. / Ikke brukbar.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Stoff tilleggsinformasjon Beskrivelse : Løsning i vann

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3 EC-nr.: 215-181-3 Indeksnr.: 019-002-00-8	C; R35 Xn; R22 Met. Corr. 1; H290 Skin Corr 1A; H314 Acute tox. 4; H302	2,5 - 10 %
Aminer, C10-16-alkyldimetyl, N-oksider	CAS-nr.: 70592-80-2 EC-nr.: 274-687-2	Xi; R38, R41 N; R50 Eye Dam. 1; H318 Aquatic Acute 1; H400 Skin Irrit. 2; H315	< 2,5 %
Komponentkommentarer	Ytterligere informasjoner: Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16. Innholdsstoffer i samsvar med forordning (EF) 648/2004: amfotere overflateaktive stoffer < 5%		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Egen beskyttelse for den som yter førstehjelp. Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.
Innånding	Rikelig frisklufttilførsel, søk legehjelp for sikkerhets skyld. Ved bevisstløshet lagring og transport i stabil sidestilling.
Hudkontakt	Vask straks med vann og sepe og skylld godt etterpå. Legebehandling er nødvendig straks, da ikke behandlede etsinger fører til sår som er vanskelig å helbrede.
Øyekontakt	Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann. Tilkall lege straks. Beskytt det øyet som ikke er skadet.
Svelging	Drick rikelig med vann og sørg for frisk luft. Tilkall lege omgående. Ikke få pasienten til å kaste opp - fare for perforasjon.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	CO ₂ , slukningspulver eller vann i spredt stråle. Større branner bekjempes med vann i spredt stråle eller med skum som er motstandsdyktig mot alkohol.
Uegnete brannslukningsmidler	ingen

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Under brann kan det frisettes: Kvelstoffoksyder (NO _x) Svoveloksyder (SO _x) Kullmonoksyd (CO) og kulldioksyd (CO ₂)
----------------------------	--

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
Annen informasjon	Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Ta på beskyttelsesdrakt. Holdubeskyttede personer borte. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann. Fortynn med rikelig med vann.
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Ta opp stoffet med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, sagflis). Bruk nøytraliseringsmiddel. Fyll produktet i beholdere som er egnet for recycling eller bortskaffelse. Oppsamlet materiale bortskaffes forskriftsmessig.
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Informasjoner om sikker håndtering, se kapittel 7. Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
-------------------	---

Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen. Hold beholderne tett tillukket. Unngå aerosoldannelse. Aerosoler må ikke innåndes. Unngå kontakt med huden og øyene under alle omstendigheter.
------------	--

Beskyttende tiltak

Tiltak for å hindre brann	Ingen særlige tiltak nødvendig.
---------------------------	---------------------------------

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere	Myndighetenes forskrifter for vannvern skal overholdes.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra næringsmidler.
Ytterligere informasjon om lagringsforhold	Hold beholderne tett tillukket. Oppbevares under lås og lukke og utilgjengelig for barn.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
------------------------	---

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
kaliumhydroksid	CAS-nr.: 1310-58-3	8 t.: 2 mg/m ³ T	
	EC-nr.: 215-181-3	AG (N)	
	Indeksnr.: 019-002-00-8		

DNEL / PNEC

Annen informasjon	Ytterligere informasjon om utforming av tekniske anlegg: Ingen ytterligere informasjon, se punkt 7. Ytterligere informasjon: Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
-------------------	---

8.2. Eksponeringskontroll

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Åndedrettsbeskyttelse bare ved aerosol- eller tåkedannelse.
----------------	---

Håndvern

Håndvern	Beskyttelseshansker For å unngå hudproblemer må man redusere bruk av hansker til det høyst nødvendige. Før man bruker hansken på ny, må man teste om den er tett. Hanskematerialet må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet /stoffet /blandingen. På grunn av manglende tester kan det ikke gis noen anbefaling omhanskemateriale for produktet / tilberedningsprosessen/kjemikalieblanding. Hanskematerialet velges under hensyntagen til holdbarhetstid, gjennomtrengelighet og degradering.
Egnede materialer	Valget av egnet hanske er ikke bare avhengig av materiale, men også av andre kvalitetskjennetegn og er forskjellig fra produsent til produsent. Da produktet representerer en sammensetning av flere stoffer, kan holdbarheten av hanskematerialet ikke forhåndsberegnes, og denne må testes før bruk.

Gjennomtrengningstid	Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
----------------------	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Tettsittende vernebrille.
---------	---------------------------

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Arbeidsbeskyttelsesdrakt Kroppsbeskyttelse bør velges avhengig av bruksmåte og mulig påvirkning.
----------------------------	---

Hygiene / Miljø

Spesifikke hygienetiltak	Holdes adskilt fra næringsmidler, drikkevarer og førstoffer. Fjern omgående forurensede, gjennomvætede klær. Gasser/damper/aerosoler må ikke innåndes. Unngå berøring med øyne og hud. Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttelsessalve. Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt. Ikke spis, drikk, røyk eller snus inn under arbeidet.
--------------------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	La ikke produktet komme ned i kloakk/overflatevann/grunnvann.
---------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	flytende
Farge	rød
Lukt	karakteristisk
Kommentarer, Luktgrense	Ikke bestemt.
pH (bruksløsning)	Verdi: 11,9 Test referanse: 10 g/l Test temperatur: 20 °C
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	ikke bestemt
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 100 °C
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke brukbar
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke bestemt.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke brukbar.
Nedre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Øvre eksplosjonsgrense m/enhet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke bestemt.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke bestemt.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke bestemt.
Tetthet	Verdi: 1,11 g/cm ³ Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	fullstendig blandbar
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke bestemt.
Kommentarer, Selvantennelighet	Produktet er ikke selvantennelig.
Kommentarer, Viskositet	dynamisk: Ikke bestemt. kinematisk: Ikke bestemt. Organiske løsningsmidler: 0 %
Eksplosive egenskaper	Produktet er ikke eksplosjonsfarlig.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Spaltningstemperatur: Ikke bestemt.
--------------------------------	-------------------------------------

	brannfremmende egenskaper: Ikke klassifisert som brannfremmende
Kommentarer	Annen informasjon: Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Ingen spaltning ved formålsriktig bruk.
------------	---

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Korrosiv overfor metaller. Sterk exoterm reaksjon med syrer.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke oksydasjonsmidler Sterke syrer
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Kvelstoffoksyder (NO _x) Svoveloksyder (SO _x) Kullmonoksyd (CO) og kuldioxyd (CO ₂)
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	kaliumhydroksid
LD50 oral	Verdi: 365 mg/kg Forsøksdyreart: (rotte)

Potensielle akutte effekter

Hudkontakt	Sterk etsende virkning på hud og slimhinner.
Øyekontakt	Sterk etsende virkning.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Ingen sensibiliserende virkning kjent
---------	---------------------------------------

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Ifølge nåværende kunnskap ingen CMR-effekter kjent.
Arvestoffskader	Ifølge nåværende kunnskap ingen CMR-effekter kjent.
Reproduksjonsskader	Ifølge nåværende kunnskap ingen CMR-effekter kjent.

Symptomer på eksponering

Annen informasjon	Ytterligere toksikologiske henvisninger: På bakgrunn av beregningsmetoden iflg. EF's generelle klassifiseringsretningslinje for tilberedninger i siste gyldige utgave oppviser produktet følgende farer: Etsende Ved svelgning sterk etsende virkning av munnhulen og svelget, såvel som fare for perforasjon av spiserøret og magen. Produktet viser beregningsprosedyren fastlagt i forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP / GHS) følgende farer: Skin corr.. 1A
-------------------	--

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	kaliumhydroksid
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 80 mg/l
	Testmetode: LC50
	Art: (gambusia affinis)
	Varighet: 96 h

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Kommentarer til mobilitet
 Generelle informasjoner:
 Må ikke komme uforynnnet eller unøytralisert ned i spillvann eller i avløpsgrøft. Bortspyling av større mengder ut i kanaler eller vassdrag kan føre til høyere pH-verdier. En høyere pH-verdi skader vannorganismer. I den fortynnede brukskonsentrasjon reduseres pH-verdien betydelig, slik at utslagsvann som kommer ut i kanalsystemet etter bruk av produktet, bare virker svakt skadelig på vannet. Dette/de tensidet(ene) som inngår i denne blandingen oppfyller kriteriene for biologisk nedbrytning i EU regulativ nr. 648/2004 som omhandler vaske- og rengjøringsmidler. Data som underbygger denne påstanden er tilgjengelige for medlemsstatenes rette myndighet og vil bli gjort tilgjengelige for dem ved direkte forespørsel, eller på forespørsel fra en produsent av vaske- og rengjøringsmidler.
 WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Ikke brukbar.

vPvB vurderingsresultat Ikke brukbar.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet
 Anbefaling: Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
 Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
 Avfallskodenummer: According to local/national regulations.
 Europeiske avfallslisten: Innordningen til avfallskodenumrer i henhold til EAK må skje avhengig av bransjen og prosessen.
 Ikke rengjort emballasje:
 Anbefaling: Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
 Anbefalt: rengjøringsmiddel: Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR	1814
RID	1814
IMDG	1814
ICAO/IATA	1814

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	KALIUMHYDROKSIDLØSNING
RID	KALIUMHYDROKSIDLØSNING
IMDG	POTASSIUM HYDROXIDE SOLUTION
ICAO/IATA	POTASSIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR	8
Farenr.	80
RID	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8
Kommentar	ADR klasse: 8 (C5) Etsende stoffer Fareseddel: 8 IMDG, IATA Class: 8 Corrosive substances. Label: 8

14.4. Emballasjegruppe

ADR	II
RID	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-A, S-B
Spesielle forholdsregler	Advarsel: Etsende stoffer Kemler-tall: 80 Segregation groups: Alkalis

14.7. Bulkttransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Produktnavn	Transport i bulk iht. anneks II til MARPOL 73/78 og til IBC-koden: Ikke brukbar.
-------------	--

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	ADR Fritatt mengde (EQ): E2 Begrenset mengde (LQ): 1L Transportkategori: 2 Tunnel restriksjonskode: E UN "Model Regulation": UN1814, KALIUMHYDROKSIDLØSNING, 8, II
------------------------------	---

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Nasjonale forskrifter	Informasjoner om arbeidsinnskrenkning: Observér beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer. Forordning om uhell: Direktiv 96/82/EF finner ingen anvendelse. Vannfareklasse: WGK 1 (Selvklassifisering): lett farlig for vann
-----------------------	---

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikalie sikkerhetsvurdering	En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.
--------------------------------	--

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produktegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Met. Corr. 1; H290; Skin Corr 1A; H314;
Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R35 Sterkt etsende. R38 Irriterer huden R41 Fare for alvorlig øyeskade. R50 Meget giftig for vannlevende organismer. R22 Farlig ved svelging.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H318 Gir alvorlig øyeskade. H400 Meget giftig for liv i vann. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H290 Kan være etsende for metaller. H302 Farlig ved svelging.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road) IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods IATA: International Air Transport Association GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals LC50: Lethal concentration, 50 percent LD50: Lethal dose, 50 percent
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Avdeling som utsteder datablad: C.S.B. GmbH Phone: +49 - 2151 - 652086-0 Düsseldorfer Str. 113 Fax: +49 -2151 - 652086-9 47809 Krefeld / Germany
Versjon	4
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Rational Norge As